

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР
СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ

Програма
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА РОБОТА В ГРОМАДІ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ»

24 березня 2023 року

Дніпро

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДНІПРОВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА**

ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

**ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ЦЕНТР
СОЦІАЛЬНИХ СЛУЖБ**

**СОЦІАЛЬНА РОБОТА В ГРОМАДІ:
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ**

**ДНІПРО
2023**

УДК 364.075.2

Данилюк Катерина Володимирівна,
кандидат наук з державного управління,
доцент кафедри педагогіки,
освітнього менеджменту та соціальної роботи.
Рівненський державний
гуманітарний університет

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ РИНКОМ ПРАЦІ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ГРОМАД В УМОВАХ ВІЙНИ

Ринок праці України в довоєнний період перебував на стадії реформування. Виклики, які постала війна перед Державною службою зайнятості України потребують розроблення нових підходів та механізмів публічного управління нею. Особливо актуальним постало питання забезпечення ринку праці необхідними професійними кадрами в умовах руйнування промислових об'єктів, постійними бомбардуваннями та знищення економічного потенціалу України країною агресором.

Соціально-економічний потенціал громад до війни розвивався і мав тенденцію до збільшення та ефективності функціонування. Корективи, які внесла війна відкинули цей розвиток на десятки років назад через такі чинники:

- мобілізація чоловічого населення на захист суверенної Батьківщини;
- вимушена міграція частини населення громад за кордон з територій, які були під загрозою окупації та бомбардувань;
- вивезення та переселення населення з прифронтових територій в глибину держави на території які не зачепила війна.

У зв'язку із зазначеними чинниками Державній службі зайнятості України прийшлося в ручному режимі перебудовуватись і реагувати на потреби ринку праці тих територій які не зачепила війна. Створювати перехідну базу наявності тих чи інших професійних кадрів в громаді, регіоні та забезпечувати зайнятість, адже в деяких людей це була єдина можливість заробити собі та сім'ї на проживання.

Населення громад у період війни стало пліч опліч з органами публічного управління та місцевого самоврядування щодо вирішення питань тих, хто опинився в складних життєвих обставинах втративши роботу. Слід зазначити, що визначення ефективних механізмів публічного управління з надання послуг та забезпечення роботою дозволили пом'якшити, а в деяких випадках знівелювати той негатив, який сьогодні спостерігається в середовищі безробітних та на ринку праці [5].

Важливу роль в цьому процесі відіграє інформаційний механізм публічного управління ринком праці в системі зайнятості. Інформаційний механізм складається з певних послідовних процесів, технологій, практичних заходів, за допомогою яких органи виконавчої влади та місцевого

самоврядування цілеспрямовано впливають на ринок праці та систему зайнятості населення громад, формуючи професійні кадри які були, та які переселились на їх території таким чином, щоб врахувати професійну кваліфікацію і можливість навчання та підвищення кваліфікації реагуючи на потреби ринку. Діяльність Державної служби зайнятості та регіональних Центрів зайнятості, перш за все пов'язана з моніторингом ринку праці та інформуванням населення громад про вакантні посади, створенням додаткових робочих місць через державні і регіональні програми зайнятості та систему соціального захисту безробітних на період втрати роботи [5].

Важливою складовою інформаційного механізму публічного управління ринком праці в системі зайнятості з надання соціальних допомог та послуг безробітним є державно-громадське консультування. Сутність цього інструменту полягає в налагодженні та постійній підтримці зв'язків з громадами, зацікавленими сторонами, партнерами, роботодавцями, державними, комунальними, громадськими та приватними суб'єктами, що надають такі послуги, а також створення внутрішньої системи управлінських комунікацій та моніторингу інформаційних потоків [1].

Державно-громадське міжсекторальне співробітництво в системі зайнятості – це визначена нормативно-правовими документами система суспільного діалогу та взаємодії, яка базується на зобов'язаннях, які мають юридичну силу, неформально досягнутих угодах, робочих відносинах співробітництва, планах дій, узгоджених низкою організацій. Підставою для міжсекторального співробітництва є широкий спектр формально закріплених у правових актах угод, в яких визначено відповідні програми, політику та завдання щодо створення робочих місць, розподілено відповідальність, ресурси, ризики та прибутки на певний період часу [3].

Зважаючи на сучасні аспекти публічного управління ринком праці та забезпечення зайнятості населення громад в умовах війни можна зробити наступні висновки.

1. Дослідженням встановлено, що ринок праці та система зайнятості України, це складні, соціально-економічні системи, які складається в сукупності з Державної служби зайнятості, регіональних центрів зайнятості, органів місцевого самоврядування, приватного бізнесу та недержавних організацій, діяльність яких спрямована заповнення або створення вакансій та робочих місць тим, хто втратив роботу і не можуть самостійно її знайти.

2. Встановлено, що метою функціонування ринку праці та системи зайнятості в Україні в умовах війни є розв'язання складних життєвих проблем, від яких потерпає населення громад та допомога в соціально-економічному розвитку громад та держави загалом.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Енциклопедія державного управління: у 8 т. / Т. 1: Теорія державного управління / наук.-ред. колегія: В. М. Князєв (співголова), І. В. Розпутенко (співголова) та ін. Київ: НАДУ, 2011. 748 с.

2. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо інформування населення про соціальні послуги: [Наказ Міністерства соціальної політики України від 28 жовт. 2014 р. № 828]. Мінсоцполітики України: офіц. веб-сайт [Електронний ресурс]. URL:

<http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/publish/article>.

3. Про зайнятість населення: [Закон України від 5 липня 2012 р. № 5067-VI (із змінами, внесен. згідно із 3 Законами в 2013-2017 рр.)]. *Офіц. вісн. України*. 2012. 27 серпня (№ 63). [Електронний ресурс]. URL: <http://www.rada.gov.ua>.

4. Тофтїсова-Матерон Р. Соціальні послуги : як побудувати українську модель на європейських підходах / Р. Тофтїсова-Матерон, М. Дїмітрова, К. Ньюмен. Київ: Проект ТАСІС «Посилення рег. соц. послуг в Україні», 2006. – 306 с.

5. Political factor of the labor market and employment shadowing / K.V.Dubuch // *Virtus: Scientific Journal* / Editor in-Chief M. A. Zhurba. Canada February, issue 20, 2018. P. 147 – 153.

6. Bullain N. A. Handbook on Non-State Social Service Delivery Models. A guide for policy makers and practitioners in the CIS region / Nilda Bullain, Luben Panov. *The UNDP Regional Bureau for Europe and the CIS*. 2012. – 124 p.

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 1.

РОЛЬ ФАХІВЦЯ ІЗ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У ПРОЦЕСІ РОЗБУДОВИ СУЧАСНОЇ ГРОМАДИ Й ПІДВИЩЕННІ ЯКОСТІ ЖИТТЯ ЇЇ ЧЛЕНІВ

Біскуп В. С. Соціальна профілактика в громаді у роботі фахівця із соціальної роботи.....	3
Бодня А. І. Гуманітарний кейс-менеджмент у практиці соціальної роботи.....	5
Бугерко Я. М., Юцик (Гуменюк) В. Г. Професійна компетентність соціального працівника як чинник ефективної діяльності в громаді.....	8
Бурдинська М. М., Попіль Лілія Я. Ціннісні аспекти психосоціальної роботи в громаді.....	12
Даниленко А. В. До питання про формування у підлітків мотивації до здорового способу життя.....	15
Житинська М. О. Особливості підготовки фахівців до роботи у напрямку психологічної реабілітації людей похилого віку в умовах воєнного стану.....	18
Король С. М., Агеєнко Я. К. Профорієнтаційна робота – запорука професіоналізму.....	22
Кравченко О. О. Підготовка фахівців до надання реабілітаційних послуг в громаді.....	23
Крупник З. І. Професіограма фахівця соціальної сфери у сучасних умовах життя.....	26
Миколюк С. М. Соціальна робота у сфері захисту прав дитини.....	29
Павленко О. О., Шкарбатова А. О. Специфіка волонтерської діяльності в громаді в умовах повномасштабної війни рф в Україні: прикладний аспект.....	31
Підвальна Ю. В. Особливості соціальної роботи в громаді сільської місцевості.....	41
Семигіна Т. В., Палатна Д. О. Самоорганізація громад в умовах природних та штучних катастроф: уроки для української соціальної роботи.....	44
Спірін А. А. Налагодження соціального партнерства у територіальних громадах як виклик сьогодення.....	48
Шандрук С. К., Сеник А. М. Планування та оцінний аналіз у діяльності сучасного соціального працівника.....	51
Швед О. В. Роль соціальних працівників у допомозі жертвам сексуального насильства, пов'язаного з війною.....	53
Шевчук О. М. Роль особистості соціального працівника в ефективній взаємодії з клієнтом.....	60
Яремко О. М., Зелена Т. В. Територіальна громада і отримувачі соціальних послуг: проблеми реалізації європейсько-правових цінностей...	64

Яремчук Г. О. Роль фахівця із соціальної роботи у діяльності з людиною, яка втратила жагу до життя..... 66

СЕКЦІЯ 2.

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ В ГРОМАДІ ІЗ СІМ'ЯМИ, ЯКІ ПЕРЕБУВАЮТЬ У СКЛАДНИХ ЖИТТЄВИХ ОБСТАВИНАХ

Албул І. В. Експертна оцінка соціального супроводу сімей з дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах.....	70
Бойко О. М. Особливості соціальної роботи щодо подолання різних форм дезадаптованості дітей та молоді в громаді.....	73
Борисова Ю. В. Методи оцінки потреб внутрішньо переміщених людей в умовах приймаючих громад.....	77
Гудим А. В. Війна у нелюдських умовах.....	80
Данилюк К. В. Сучасні аспекти публічного управління ринком праці та забезпечення зайнятості населення громад в умовах війни.....	83
Дубич К. В. Сучасні проблеми забезпечення соціальними послугами населення громад в умовах війни.....	86
Золотаренко В. О. Молодіжні центри та простори як осередок надання соціальних послуг населенню в громаді під час війни.....	90
Костенко А. М., Шеремет М. Д. Організація соціальної роботи із сім'ями, які постраждали від війни.....	93
Кримчак Л. Ю. Особливості соціальної роботи з бездомними клієнтами.....	98
Мальцева О. І. Актуальність застосування медіації у вирішенні сімейних конфліктів.....	103
Миколюк Н. М. Соціальна робота із дітьми, які перебувають у складних життєвих обставинах.....	106
Надвичина Т. Л., Сторож П. В. Зарубіжний досвід соціальної підтримки малозабезпечених сімей.....	108
Оліфіренко Т. В. Незапланована вагітність у підлітковому середовищі.....	111
Островська Н. О. Формування батьківської компетентності у сім'ях внутрішньо переміщених осіб у діяльності територіальної громади..	114
Отрощенко Н. Л. Відновлювальні технології соціальної роботи з сім'єю як інноваційний напрямок профілактики сімейного неблагополуччя	118
Охмак Н. М. Специфіка соціальної роботи з прийомними сім'ями у контексті складних життєвих обставин.....	122
Павленко О. О., Корнієнко В. К. Громада як осередок соціальної роботи з дітьми та сім'ями.....	124
Підгурська М. В., Бойко Т. В. Психогігієнічна профілактика гендерних стосунків юнаків і дівчат.....	129
Рудакевич О. М. історичні традиції та особливості соціального служіння УГКЦ у Галичині (XIX – початку XX ст.).....	133

Соляник М. Г. Державні суб'єкти соціальної роботи із сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах.....	138
Степаненко В. І. Робота міждисциплінарних команд у громадах з організації соціального захисту дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах.....	142
Шарудіна М. В. Інтеграція внутрішньо переміщених осіб у громаді.....	146
Шашкіна В. М. Організація соціально-психологічного супроводу внутрішньо переміщених осіб у громаді.....	149
Ясточкіна І. А. Вплив війни на становище сімей з дітьми в Україні.....	153

СЕКЦІЯ 3.

ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМИ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ У ГРОМАДАХ УКРАЇНИ

Альошін М. М. Освітня інституція як суб'єкт соціальної роботи у громаді із особами, які постраждали внаслідок війни.....	156
Бибик Д. Д., Шпаковська В. В. Інноваційні моделі надання соціальних послуг людям похилого віку: специфіка та практики впровадження.....	160
Бойко П. А., Німко В. Соціальна робота з персоналом: завдання та функції.....	164
Вакулєнко О. В. Громада як об'єкт і суб'єкт соціальної роботи.....	167
Вітютєв Г. О. Соціальна робота з ЛГБТ+ студентами: проблема безкарності булінгу та дискримінації.....	171
Гнатенко М. П. Здорова сім'я та екологічне виховання дітей як превентивна міра у боротьбі зі злочинністю.....	175
Діденко Н. Г. Організація діяльності місцевої влади щодо соціальної інтеграції ВПО у громадах в умовах війни.....	178
Єрмоленко В. С. Девіантна поведінка підлітків у соціумі та її профілактика.....	182
Іващенко К. В., Юр'єв І. А. Особливості надання соціальних послуг людям похилого віку у територіальному центрі соціального обслуговування.....	186
Кахнович Д. Р. Роль соціальної реклами у розбудові сучасної ціннісної системи координат українця.....	190
Кілімченко Д. С. Соціальна сфера суспільства в умовах діджиталізації.....	192
Кліщ К. А. Соціальна робота в громаді в умовах воєнного стану в Україні.....	195
Ковальчук І. В., Кричун Н. Роль засобів масової інформації у соціальній роботі в громаді.....	198

Коляда Н. М. Громадська організація як осередок соціальної роботи у громаді.....	201
Котелевець А. М., Мартинюк Я. В. Волонтерська діяльність як перспективний напрямок соціальної роботи у громадах України.....	204
Кошіль О. П. Особливості ефективного лідерства у громаді в умовах кризи.....	207
Краснова Н. П. Формування соціальної компетентності підлітків в умовах сільської територіальної громади.....	210
Криницька С. О. Сутність та профілактика суїцидальної поведінки.....	214
Кулик А. В. Соціальна робота в українських громадах: виклики, проблеми та способи їх вирішення.....	217
Кульчицький Т. Р., Ганджа С. І. Особливості волонтерської роботи з внутрішньо переміщеними особами в Україні.....	220
Купенко О. В. Дуальна освіта як фактор розбудови соціальної роботи в громаді.....	223
Левченко Н. В. Молодіжний центр: перспективний напрям розвитку молодіжної роботи в громаді.....	227
Миколюк Ю. М. Соціальна робота із дітьми: сьогодні та завтра.....	229
Михальчук В. М., Гойда Н. Г. Проблеми забезпечення соціально-хоспісною допомогою та реабілітаційними послугами населення громад у період військової агресії.....	232
Мітлицька С. П. Превенція сексуального насильства над дітьми як актуальний напрям соціальної роботи в громаді.....	235
Міхєєва О. Ю. Соціальна реабілітація військовослужбовців з числа учасників бойових дій.....	238
Моргай Л. А. Соціальний захист громадян в умовах децентралізації.....	242
Неїжпапа Л. С. Соціокультурна анімація в громаді як спосіб активізації молоді.....	245
Олексюк Н. С., Бачинська О. М. Ресурсна підтримка внутрішньо переміщених осіб шляхом розвитку соціального підприємництва в ОТГ....	248
Осетрова О. О. Суїцидальна превенція як нагальна потреба розбудови сучасної громади.....	252
Петришин Л. Й., Гнатишин Ю. А. Медіація як метод врегулювання конфліктів у роботі соціального працівника.....	256
Поліщук О. Р. Соціальний краудфандинг в умовах війни.....	259
Попов О. А. Проектна діяльність територіальних громад у площині соціальної роботи.....	262
Солнишкіна А. А. Специфіка соціальної роботи та соціального захисту в країнах, що зазнали впливу воєнних дій: досвід Грузії, Балканських країн, України.....	266

Федотова Л. В. Психологічна реабілітація людей з інвалідністю засобами інклюзивного туризму.....	269
Хохуля Н. В. Рекламно-інформаційні технології як інноваційний інструмент профілактики правопорушень серед неповнолітніх у соціальній роботі.....	271
Шатківська І. С., Цеберська Н. І. Соціально-психологічні чинники якості життя населення.....	273
Шуляк О. В. Роль психологічної допомоги у процесі надання соціальних послуг населенню України.....	276
Юрків Я. І. Використання методів групової соціальної роботи в громаді в умовах воєнного стану.....	278
Яковенко Г. В. Сучасні стратегії та реалії соціальної роботи із сім'ями, які перебувають у складних життєвих обставинах.....	282